

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE

Csütörtök

61. szám.

Pest, majus 25. 1848

Nem kell táblabíró politika.

April 10. kezdve e lap hetenként hatszor egy közép nagyságu iven fog megjelenni, és posta útján is megrendelhető.

Előfizetési ár:

April 10-kétől junius végeig, Budapeston, házhozhordással 2 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 3 ft. 30 kr.

April 10. september végeig félévre: Budapeston 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

April 10-étől december végeig három évnegyedre:

Budapeston házhozhordással 6 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 8 ft.

Budapeston egy pengő forintjával, egy hónapra szóló előfizetést is elfogadunk.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. pp. fizettetik.

Pest majus 25.

Több ízben felszólaltunk azon rendtelenségek ellen melyek a toborzás belső oeconomiaja mellett elkövetettek.

A ki bővebb tudomást akar magának szerezni, ne resteljen valakit azok közül kik a toborzás ügyvezetésénél magokat oda alkalmazák megkérdezni majd hallani fog komédia dolgokat.

Hallani fogja hogy sokszor este midőn a napi fáradság után az ujonczokkal haza kellene menni, azon veszik észre magokat hogy nincs hova vigyék őket.

Voltak napok, melyben azok kik legalább fedél alá juthattak még a szerencsésbé közé tartoztak. Első éjjel rendszeren még egy kis háló szalmáról sincs gondoskodva.

Az esketés lassan megy. Halljuk, hogy pénzkímélet tekintetéből egy némelyeknek az illető felfogadási díj apronként adatik ki.

A kormány jó rendeleteket adott ki, de az illető minister nagyon csalatkozik ha azt hiszi, hogy a rendelet kifogás nélküli szerkezetével már eleget tett. A ministernek felelősége legfőképen a végrehajtásra kell, hogy vonatkozzék.

Szemtanuk után szólva a katonaság részéről kirendelt egyének semmi buzgalmat legkevesebb felfogást sem mutatnak.

Eljárásuk minden kritikán alól van.

Fényes kivétel azonban: Ficsur kapitány, s a katonai orvos, kiknek e tekintetben kitűnő érdemeik vannak.

A többiek eljárásaikban nem mutatnak arra, miszerint felfognák, hogy egy kevéssé más dolog egy hazafiai lelkesedésből alakuló nemzeti örse-

reget szerkezteni, meg ismét más összeállítani azokat, kiket a tartományi conscriptiók vagy a magyar nemesség törvényei a sorokba kiállíttatni rendelnek.

Vigan lenne az ország, ha továbbra is csak olyan katonája lenne mint eddig.

Sokra mennének velök.

Az osztrák katona Europa csata térein igen rossz hirben áll. Közönségesen már számítanak rá, hogy az osztrákok meg fognak veretni.

A tisztí kinevezésekben már magában van olyan szerencsétlen rendszer, mellynél fogva a hadsereg jó generálokat nem igen kaphat.

A közvitézekben aztán lehet erő és gyakorlatosság, ott löveti magát halomra, gépileg megáll, gépileg indul támadóra.

Azt pedig, hogy tulajdonképen miért harczol soha sem tudja.

Rendes nemzetőrségi seregünknek más lesz rendeltetése.

Kötelességük lesz itthon az alkotmányt, a határokon a haza integritását megvédelmezni. Amazok által itthon az absolutismus tartatik fel, és fenyegető állásban valának a tartományokban létező nemzeti pártok ellenében.

E hadseregnek rendeltetése leend a harcz mellynél csudákat tenni. Vissza hozni a magyar régi dicsőségét!

És ha végig tekintünk ujonczaink során, miniket a legszebb remények biztathatnak. Európának illy ifju és lelkes katonasága sehol sincsen.

Franciaországban lehetnek illyenek, midőn arról volt a szó hogy az ifju republica megvívjon a vén europa valamennyi absolutisticus monarchiaival. —

A ministerium fenállása óta a magyar már megszokta, hogy valami igazán jót és derekat csak pénzügyministerünktől várhatunk.

A mai Pesti Hírlap két hivatalos értesítést hoz, melly minden valódi hazafit örömmel áraszt el.

Pénzügyi helyzetünk Austriával iszonyatos volt. Mi itt heivenkedtünk, izengettünk Austriának illyeneket, amollianokat, s Austria bankjában tömegben feküdt az arany és ezüst, nálunk pedig szállingott a benső érték nélküli rongyos papir.

Mi az idézett két hivatalos értesítést, s a többi ide vonatkozó rendeleteket úgy tekintjük, mind első és legszükségesebb eszközt, mellyet teremtenünk kellett, ha nemzeti céljainkat elérni akarjuk. —

Hanem van mégis azon rendeletekben ollyas valami, a min már túl kellene lennünk.

Az tudni illik, hogy a szövegben némely helyen más a valódi cél, más az mi ott kiírva van.

Ez természetesen csak tactica, mert tudjuk ha valahol, bizonyosan a pénzügyek vezérletében nem jó a meglepettetés, elriasztás, megfuttatás.

Hanem azért koránt se gondoljuk hogy bizonyos emberek kiket ezen tervezett magyar hane nagyon fog érdekelni át ne lássanak a mi szóhalmazainkon.

Nagyon jól tudják azt a Lajtán tul, hova akar ezen intézkedés vágni. Azért isten bizony soha se tergiversaljunk hanem ha a rendeletekben nem is, de lapok útján mondjuk ki a közönségnek hogy ezen operatiókkal nem kevesebb tervezetnek mint a mi szép hazánkban az idegen papirokat szépen kipusztítani s helyébe azonnal aranyban behozni a jól és szépen csengő ezüst pénzt.

Azért mondanók ezt ki. A német nem tehet ellene semmit. Ő köteles papirjait beváltani a magyarnak pedig tetszeni fog a független financia

A magyar és német sokkal rögebben marjúsznak együtt, mintsem, hogy még egymás játékát ki ne ismerték volna.

A kártyákat minden ütés után ugyanazon helyről szedjük mindketten, hanem a tromfokat utoljára hagyjuk.

Ne féljünk mi attól, hogy a németet rászedjük. A németnek hosszú nyaka van, ha szorul a kapczája, biztosság kedvéért még be is néz kártyáinkba.

A német, ha majd kezébe jut a magyar pénzügyminister rendelete, nem azt fogja kérdeni, milly hangulatban van ez irva, hanem, hogy positióinkkal mit akarunk elérni.

Szavakból itélni meg az embert csak a magyar szokta. Háromszáz esztendő alatt a magyarnek ugy is annyi szép szót kellett elnyelni, mennyi az egész világnak elég lett volna.

Mondják ki tehát a lapok azt nyiltan, mi azon rendeletekben csak tartalék gondolat.

A rendelet először is a pesti kereskedelmi bancot előkészíti hogy belőle minél előbb nemzeti jegyet kibocsátó banc legyen, hanem azért legalább addig mindenestre eddigi működéseit folytatni fogja. —

Másodszor, látjuk a rendeletből hogy hat hét mulva magyar bancjegyeink lesznek.

Mi lesz alapja? — A rendelet szerint a valóságos pénzalap e következőkből fog előállíttatni. A kamatos kincstár utalványokért bejövendő arany és ezüstpénzből.

Ez utolsó analisisében annyit tesz, hogy a status maga teszi le a szükséges pénz alapot, leteszi pedig jövedelmeiből, mert a kincstárutalvány nem egyéb mint a jövedelmeknek előre való felszedése.

Igen de ha a jövedelmek előre felszedése azért van mert a statusnak a jelen criticus helyzet miatt

kiadásai megtorultak, ellenben jövedelmei megapadtak: kérdjük maradhat-e fel a legjobb esetben az e módon bejött pénzből nevezetes összeg, olyan melly egy banc pénzalapjában mint tényező szám ott állhasson?

Menjünk tovább.

A rendeletekben mint pénzalap megemlítették: a bányá termelésekből s más egyéb helyekről jövedelmek utján befolyó ércz pénzek.

Ezeket azonban már az első pontba az ország rendes jövedelmei közzé oda kellett értenünk, azon jövedelmek közzé mellyek annyira vékonyan folynak be, hogy utalványok utján azokat kénytelenítettünk előre felvenni.

A jövedelmeknek banc alapul leendő letétele tehát a mennyire mi az egész tervet ezen értesítésből értjük komoly beszéd egyáltalában nem lehet. Meglehet hogy pro forma itt ott cseppeni fog egy pár mázsa arany s tíz annyi ezüst, de mi az még?

Ezt jól tudja a német. Azért bátran ki lehet mondani hogy a magyar banc pénzalapjában a fő s csak nem egyedüli tényező lesz az mi az értesítésben csak úgy suttyonban van megemlítve: tudni illik a bécsi bankjegyek ezüstrei beváltásából.

Ez a fő dolog.

Igy állunk. Finanziáliter összekötött ország voltunk. A vezetők ők voltak a banc kezelése kizárólag tőlök függöt.

Idő közben mi külön kormányt kaptunk. Ithon intézkedhetünk a mint tetszik.

Ausztriától asztaltól és ágytól el vagyunk válva. Nem mondhatom hogy elválásunk nem egy kis facheával történt, s azért aztán az elvált felek egymás háztartásáról nem igen gondoskodtak.

Azért gondoskodjék mindenik fél úgy a mint tud.

A magyar kormány a kereskedelmi bank utján kibocsátatja a jegyeket, s az alatt pénzeit, mellyek bécsi bankjegyekben jönnek be beváltás végett Bécsbe küldi.

Kormányunknak, mint jegytulajdonosnak ezt tenni joga van. A bécsi banknak a beváltást teljesíteni kötelessége.

E szerint ha jól fogtuk fel a tárgyat, itt tulajdonképen új pénzalapok teremtéséről szó nincsen; itt cél és szándék nem más mint a bécsi bankalap egy részének országunkba leendő áthozatala.

Azon résznek tudni illik, mellyhez a köztünk forgó jegyek erejeig úgy is teljes jogunk van.

Negy Gedeon a Marcius Tizenötödikének Szerkeztő!

Kérem önt, ne desperáljon. Ön szerencsétlen ember: önnel nem lehet semmire sem menni.

Vannak pillanataim, mellyekben azt hiszem, hogy szeretné bevonni vitorlait.

De ne azt nézze ön, milly sebesen haladunk, hanem hogy mennyi tér van még hátra, míg a célhoz juthatunk.

Ön szomorú, sőt néha leverettnek látszik. És miért mert az országban ön ellen lármaznak. Tanulja meg ön tőlem ha még nem tudta, hogy a lárma nem egyéb füstnél.

Igen de a komoly képek, az a nagy hírű magyar megfontolás, az a beláthatatlan mélységű tá-

labiró bölcsesség — mondja ön — s ebben igaz van. De meg felelek én önnek.

Ön radical elveivel tisztában van magával. Ön reméli, hogy kevés idő múlva a radicalismus ropa egyedüli doctrínája leand.

Önt erőkódéseiben a táblabírák rettenetesen nevetik. Tudja ön, mit mondanak? Azt, hogy azon a párton legfeljebb Pesten van vagy huszonöt ember, a vidéken sok megyében egy sem. Ezt önt kétségbeejti tán, de engem nem.

A kik ön ellen beszélnek, azok nem ismerik ön fegyverét.

Nagy és hatalmas fegyver, s a kéz, melly azt kezében tartja, maga a tizenkilencedik század, mellyet egyébiránt a jövő században csak úgy fognak ocsárlani, mint most mi a francia revolutio előtti hajporos idöket szoktuk.

A mi politikánk akkor lenne nevetséges, ha mi magunknak illusiokat csinálnánk, ha azt képzelnék magunknak, hogy a tiszta igazságon kívül rendelkezésünkre olly erök állanak, mellyekkel eddig mint a francia mondja, a politikát csinálni szokták.

Ha mi azt hinnük, hogy pártunk lesz, melly a követválasztásokon a mostani ministerialis jelöltek ellenében úgy fogna fellépni mint ezelőtt a régi ellenzékiek a pecsovicsok ellenében.

Az ördög gondol ilyen örültségekre.

Másként fog az lenni. Ma jöjjön száz követ közül kilenczven kilencz ministerialis, a századik pedig maradjon vacantiában, mégis a győzelem nem zászlókra irt nevéké, hanem az igazságé lesz.

A nemzeti gyűlés össze fog jönni. De ha a követek közül egy sem lesz ollyan, ki egyszermind a tiszán inneni vagy dunán tuli valamennyi vármegyéjének táblabírája ne volna, még is érezni fognak ezen seignőrök valami terhet, mi öket rettenetesen nyomni fogja.

Egy hét nem fog elmúlni és sokan a követek közül fültöveiket aggodalmasan fogják vakarni, leteszik tajtpipájokat s bajúszokat megprödrök és mondani fogják.

Tudja a menkü de mégis tán lehetett volna valamit tenni, mi ezen alkalmatlan terhet kissé könnyítette volna. A belügyminister pareticatioi igaz igen épületesek voltak, de valahogy mégis csak nem több az mint, szép szó.

Az olvasó érteni fog minket ezen alkalmatlankodó teher a birodalmi kormány befolyása.

Mi azt teljesen hisszük, hogy ezen menekülési ösztönből az első héten fog alakulni egy derék, bátor és férfias párt, mellynek a szabadság szeretete erőt is fog adni.

És ez még akkor is, ha Europa mostani alakjában consolidálhatná magát. Erre pedig ördögileg kevés a kilátás.

Már nagyon el vagyunk kényeztetve, hogy legfeljebb minden héten halljunk valami ollyan ujságot, melly dolgainkon így amugy egy lökést tegyen.

Lám mit tett csak a minapi bécsi, non putarem —

Önt elhatározták megcitolni, de egyszermind meglehetősen módon elkezdtek azt teljesezésbe vétetni, a miért az ifju párt a ministeri illuminatio napjától fogva folyvást küzd.

Megmondom én röviden, ha még nem mondtam volna meg, mi az ifju radical, s a régi oppositiból kivirágzott ministerialis párt között a különbség.

Mi azt akarnók, hogy Magyarország függetlenségének azon értelme volna, hogy mi szivesen vagyunk a németekkel szövetségben, de e szövetség ne kötelezzen minket arra, hogy belől erőnket ne oda fejtsük ki, hogy csak velök és általuk tartassuk magunkat fel.

Vagy még világosban:

A magyart uton utfélen Europa közbámulásig hiv nemzetnek mondják.

Mi azt akarnók hogy ezen hívség ne viselné azon keserves színt mint most, mertmost azt lehet ránk mondani.

Hívek vagytok mert hívség nélkül elveszték.

Mi azt szeretnők hogy legyünk erősek, tegyük magunkat képessé hogy hívség nélkül is fentarhassuk magunkat.

Ez volna aztán az igazi hívség, mert abban az hívségben, melly kénytelenségen alapul, nem sok dicséretetni való van.

Majus 24.

Az események mindinkább meggyőznek arról, hogy a császár futása Bécsből armány által kényszerített volt.

Ki ezen armányok hálózatának vezetője, és hol van a középpont, mellyből a vezető mint kereszties pök pislog mindenfelé? nehéz lenne elhatározni.

De ha föl nem láthatjuk is, kézzel megfoghatjuk a tényeket.

Még a császár futása előtt, midőn Fickelmont visszaléptetésének hire Prágaba jutott, indítvány tétetett az ottani szláv mozgalom egyik gyűlésében, hogy a császár zavargós és nyugtalan residentiját odahagyva hü és békes szellemü (oh a szelid bárányok!) Prágában üsse fel lakását.

Ez köznyelven annyit tett, hogy álljon előre a szláv mozgalomnak.

Az indítvány közlekedéssel fogadtatott, s elhatározatott, hogy arról a császár alkalmas uton tudósittassék.

Ezen alkalmas ut pedig a bécsi német aristocratia volt, melly képzelhetlen vakságában a szláv titkos izgatások következtében követett és kivitt egy kamarai rendszer és általános szavazatjog által megsemmisült kiváltságaik viszhangyuerhetésének reményelvén, legnagyobb és közös elleneink a szláv camarilla karjaiba rohantak, s a helyett, hogy elvesztett kiváltságaikért magoknak a nép józan vezetésében és felvilágosításában kerestek volna kárpótlást, istenverte könnyelműséggel eszközöké engdék magokat használtatni.

A dolog ugyanis véleményünk szerint következőleg történt.

A szláv elem két parthiet játszik, egyik játéka fedett, másik nyílt.

Prágában és Zágrábban felemelt sisakkal lép elő, fenyeget, zajong, kardját csörteti, szóval physicali erejét igyekszik mutatni és félelmessé tenni.

Ezen parthie nem olly veszedelmes, mert nyílt, mert ellene tudjuk magunkat irányponozni. —

A másik parthie asztal alatt játszatik, a kártyák hamisak, s mindenfelé kiosztvák, hol a legkisebb szláv elem mutatkozik.

Ezen játék fő pointourjei Bécsben vagynak, s

legveszélyesebbek mind Austriára mind ránk magyarokra nézve.

Midőn ezek látták, hogy a Németországhoz csatolt Austria, s az ezzel szövötkező ifju Magyarország egy hatalom leend a szláv elem ellenében, mellyen ennek minden hódítási ármányai és erőlködése megörnének, céljaiknak igen megfelelőleg, első lépéseket oda irányozák, hogy Bécsnek Frankfurthoz közeledését mentől lehetetlenebbé, Pestnek Bécs iránti, ennek irányunkban gyakorolt százas fensőségi bitorlásából eredő idegenkedését pedig mentől élesebbé tegye.

Miképen ére czélt mind két részről tudjuk. — Közünkbe statusadósságróli vitát vetett, Frankfurt és Bécs közzé pedig egy elkülönzött töredék nemzeti függetlenségnek képletei megállhatása hiúságát állítá.

A konkoly el volt hintve, és szépen virágozott.

Hanem ez sokáig nem tarthatott, a józanabb rész csak hamar átlátá a hamis játékot és figyelni kezdett.

De a játékosok még inkább figyeltek, s midőn maguk ellen gyanut ébredni láttak, sietteték a játék bevégződését.

A bécsi aristocrazia egy része megvesztegetett, más része rábeszéltetett, hogy a császárt távozásra bírja mi által majdan a nép által megsemmisített kiváltságainak egy részét vissza fogja nyerni, a császár visszatérése csak illy feltételek mellett igértetvén a népnek.

Wie gesagt so gethan.

A császár egész csendességben elutazott s már mintegy 10 órányi távolban volt a fővárostól, midőn távoléte a kormány tudára jutott.

Utazott pedig a császár közelebb Prága felé és távolabb Pesttől.

Szeretnők tudni hű kíséretének s az oldala melletti tanácsadóknak nevsorát tudni.

Királyunk Bécsben lakott minket csak Pozsonban s csak pár órára látogatott meg 3 évben egyszer, s ekkor is gyorsabban igyekezett felmenni mint lejönni.

Ez kétségkívül fáj nekünk, mert megvárhatuk volna, hogy az összes monarchia legnagyobbik kiegészítő részében is huzamosabb ideig lakjék a fejedelem, vagy legalább időtől időre utazza be az országot, hogy tanuja lehessen a személye iránti rokonszenvenek.

S bár mind ez nem történt, mi feledve a multakat, tárt karokkal fogadtuk volna a futamló királyt.

Ki tudja, ha a közelebbi gőzös nem fogja e azon hirt hozni, hogy Ferdinand Prágában van?

Mit teendünk akkor?

Mi megvalljuk, István nádor elutazását — (ma reggel) — jelen körülmények közt nem értjük, sőt rá nézve aggodalmasnak tartjuk; mert rá a fentebb feltételezett hír valószínűs bekövetkezése esetében szükségünk leend.

Ertékezzék és kövessen el a ministerium minden utat és módot, hogy Ferdinand körünkbe jöjjon, de a nádor maradjon itt.

Csernátóni.

Élet vagy halál a hitelnek.

Az 1848: IX. t. cz. 5 §-a ezt rendeli „olly földbirtokos ellen, kinek birtokához e törvény ki-

hirdetése előtt urbériség volt kaposolva, a kereskedési viszonyokból eredő váltók kivételével, egyéb adóssági követelések a törvény további rendelkezéseiig fel nem mondhatók és csupán a törvényes kamatok nem fizetése iránti követelések hajtathatnak be ellene birói eljárás útján.“

E törvény a legigazságtalanabb, mit valaha hozhatott a törvényhozás, és míg mások ki nem mondják, mondjuk ki magunk, hogy azt szám nélkül nem olvashatni.

Telekkönyv hazánkban nincs, a betáblázási törvényünk szemfényvesztés, mert a kinek 100 ezer értékű vagyona van egy megyében, és 100 ezer forintig általános betáblázással van terhelve, eladja birtokát 1 holdon kívül, és az 1840: XXI. t. cz. 21 §-a szerint a vevő nem tartozik fizetni a betáblázott 100 ezer flot, hanem utasítja a hitelezőt az 1 holdra, hogy abból vegye meg 100,000 forintját.

Birói zárt szintén nem lehet törvényeink szerint eszközölni a birtokra, hogy az ollyas kijátszókat érvényesen meggátolná.

Pedig szégyenére nemzetünknek, ki kell mondani, hogy a nemes birtokos földes urak jobban értvén a törvényt a buta kereskedőnél zsidónál; a hitelezők kijátszásában, magyarán mondva kifosztásában kitesznek sokan a vérszopóknak nevezett zsidóknak.

Ha tehát a törvény további rendeleteig fel nem mondhatók, birói eljárás útján be nem hajthatók az adóssági kövtelek, ha elhallgatni lehetne is azt hogy azok kiknek értékük kikölcsönzött pénzében áll egyedül, a törvény további rendeleteig éhen halnak el, vagy tétlenül tengődnek, koldusokká lesznek; ha az adósok a jövő törvényhozásig a törvény védbástyája mellett túlradnak javaikon, és mikor a hitelező már felmondhatja, birói eljárás útján behajthatná ellenőki követelését, akkor már semmijök sem lesz adósoknak: azon tudós és igazságos férfiak, kik ama törvénnyel megtilták a hitelezőnek pénzt behajthatni, megfogják-e fizetni a hitelező követelését, ha ez ama törvény miatt adósságnál mit se találand? Ha azt mondanák az illy kijátszott hitelezők, őket a törvény, tulajdon édes anyjok a haza segíté kirabolni, igazat fognának-e mondani?

Az urbériség volt földbirtokosnak kármentesítése biztosított a IX-ik t. cz. 1-ső §-a a nemzet közbecsületének kezessége mellett, még pedig a XII. t. cz. 5-ik §-b szerint haladéktalanul statuskötelezvényt kap elvett urbéri vagyonaért, a XIV. t. cz. 3-ik §-a szerint a hitelintézetből urbéri haszonvétele erejéig költsönre elsőbséggel bír; s e szerint megfizethetné adósságát nem csak majorsági vagyonaiból, hanem megszüntetett urbéri haszonvételeért nyert statuskötelezvényével vagy a hitelintézetből annak erejéig nyert készpénzzel, vagy is mi egyre megy és kész pénzt ér, hitellel: ugyan miért hozta hát nemzetünk a XI-ik t. cz. 5-ik §-át? azért, hogy a jövő országgyűlésig az adóssággal terhelt urbériség föld birtokos majorsági földjén is túlradhasson, urbéri haszonvételeért nyert statuskötelezvényein, hitlevelein is, túlradhasson, és hitelezőit végkép kijátszassa lophasson, rabolhasson törvény, nemzet paizsa mögött? Lám milly szép, s a nemzetnek milly nagy becsületére váló törvényt hoztak a tekintetes karok és rendek!!!

Még többet mondok. A táblabíró politicus adósok a fentebbi kép mellett nem átalnának mégteket. —

ama IX-ik törvénynek olly érzelmet is adani, hogy az urbériség földbirtokos a váltóra lévő tartozását se tartoznék fizetni, hacsak a követelő ki nem mutatná, hogy a váltó kereskedési viszonyból eredt. —

E tan hamis tan volna; mert a váltó mind kereskedési viszonyból eredő, s a törvénynek eme szava nem más mint a váltók kivételére okadás, hogy t. i. a váltóra lévő tartozások azért behajthatók, mivel azok kereskedési viszonyból erednek, a kereskedési viszonyokat pedig megakasztani nem évekre, de hónapokra is annyi volna mint a nemzet testében a vérforgást elakasztani, s a kereskedésnek általa a nemzetnek halált készíteni.

Hisszük és elvárjuk a váltótörvényszékekről, hogy a váltótartozások megfizetésére tett kivételt ama törvénynek, a birói önkényre tág mezőt nyújtó vitatkozásnak „kereskedési viszonyból eredő-e a beperlett váltó? kirekesztésével minden megszorítás nélkül életben tartandja, s a másképi táblabíró politicával nem viszi a nemzeti hitelt halálra.

Pukolay.

Szerkesztő polgártárs!

Dobogó kebellemmel, s könyektől ázott arczczal írom önnek le azon tényt, melly nem egyébb: mint tettleges bebizonyítása annak, mit ön, olly belyesen állított, hogy a ministeriumnak egyedüli támasza a magyar köznép.

De im hallja magát a tényt s ítéljen ön ítéljen a haza.

Viharsebcséggel terjedett el a vidéken azon hír, hogy a hon veszélyben van, hogy erős, bátor s jól felkészült magyar sereg van szükség, s hogy ennek előteremtésére a ministerium felszólította hon minden rangu polgárát, hogy a haza oltárára kiki tehetsége szerint áldozzon. E hír Czegléd városába is elterjedt, Czegléd városa a nemzet ügyét a magáévé tévé, s az adakozók halomra gyűltek össze; a nagylelkűek elsejét emlitem csak, ki mint köz-polgár (volt jobbágy) 40 p. forintot ajándékozott a nemzet pénztárába, s két ezer pengő forintot csupa ezüst pénzben kölcsönzött a ministeriumnak minden kamat nélkül mindaddig míg az országnak szüksége lesz e nagy lelkű férfiú neve: Bába Molnár András (a tisztelt hazafi reményilem nem fogja magát sértetlenné érzeni az által, hogy szerénységét összeütközésbe hozám azon haszonnal, mellyet, mint reményilem e példa említése dusan kamatozva hozand.

Éljen Czegléd városa magyar szellemü polgársága. Éljen a nemes hitelező, mert a mig illy férfiak adósa a hon, addig boldog leend, addig bátran szembe szállhat az akadályok ezreivel, melyekkel haladása közben vinia kell.

Pest majus 25-én 1848.

Török Miklós.

Május, 24. 1848.

A Pesti Hirlap mai számában b. Baldacci ezredes tudatja a közönséggel, hogy a honvédi őrsereg tárgyában mindennap d. c. 11 és 1 óra közt lakásán értekezhetni vele, kivéve keddet és pén-

Nekem is volt báró Baldacci ezredessel egy kis értekezésem, rendelete szerint hogy d. e. 11—1 óra közt mennék hozzá, de mivel ebből még nem tudhatni, hol van lakása, azt pedig nem adta tudtunkra, legyen szives itt a hirlapban négy szem közt velem értekezni.

Igen szépen kérem a haza nevében ezredes urat, hogy e drága időben mindennap, minden órában lenne szives elfogadni az értekezést a honvédi őrsereg tárgyában, és a délelőtti 11—1 óra határidőt csak mint bizonyost, de nem kizárót szabná ki, és értekezni uton utfélen is az értekezni ohajtókkal, hol azok őt feltalálják, mert ha fentebbi rendeletéhez katonásan tartja magát, akkor egy hónap alatt csak 22 nap értekezhet, ha minden emberrel csak fél negyedig beszél is, nem több mint 352 emberrel beszélhet, 352 őrsereg pedig nem elég a haza megmentésére, s egy hónapig nem lehet nyújtani most az előkészületeket, lám a ministerium éjjelt nappalt egygyétesz, Napoleon is csak 4 órát aludt, ma már nincs ideje az uraskodásnak.

Ügyvéd.

Kolozsvárról. —

Tudósítom önt, hogy itt különös készülétek történnék. Majd minden házhoz 3—4 katona szállásoltatik be. A lakosok aggodalma nagy. Kővár vidékét a gubernium még most is meghívta országgyűlésre hivatalosan!! Persze visszautasított. Aggódunk. Vigyázzanak önök pestiek, ne hagyják nagyon árván Pestet, mert ha az ifjuság válogatottjai szétunennek, féltő nehogy a Kolozsvárról véres demonstrációkra kitérő alkalmat egyszerűs mind a főváros ostromszerű megtámadás alkalmának használják holmi emberek. Maradjon Pesten a valódi ifju nemzeti párt. Leszünk itt is. Temérdek nép készül Kolozsvárra „Unio vagy halál” a jelszó.

Isten önnel.

Páris, máj. 16. 1848.

Tegnap május 15-én, midőn nemzeti gyűlés összeült, a lengyelek és ezeknek pártját felkarolt clubbok a juliusi oszlophoz sereglettek; a nemzeti őrsereg főnöke levétetvén a szuronyokat a puskákról, alkalmat adott a lázadásra. Alig hogy ez történt, a munkás osztályból számolhatatlan ropant sereg érkezett tüstént a kamara elébe. A nemzeti őrsereg nem volt képes a tömeget visszatartani, melly erőszakkal betörvén a kamarába, az ottlevő kormányt szőjjel szalasztá. Helyeiket elfoglalá, s ideiglenes kormányt nevezett ki.

Miután azonban a több mint kétszáz ezer főből álló nemzeti őrsereg tizenöt perc alatt hadi állásban talpon volt, a zavargók szétverettek, vesztők pedig elfogadtak.

Courtais — ki a szuronyokat letétette — szintén elfogatott, vállairól az aranyos bojtok leszaggattattak, kardja — összetörtetett.

A támadók főnökei voltak: Barbés, Blanqui, Raspail, Søbrier, Courtais és Thorée.

A már május 14-ére hirdetett republicai nagy corcordiaunnep is azért halasztatott el folyó hó 21-ére; mert a kormány előre sejté a bekövetkezett botrányt.

A magyar társaság nevében én hármad magammal ma járultam a belügyministerhez öt megkérendő, hogy a kitűzött nagy nemzeti ünnep alkalmával a magyarok számára is sziveskedjenek hely iránt rendelkezni. Illendőn fogadtattunk ismét, mint marcius 15-én. Mi pedig szabadságért lelkesülő szívet megjelentünk, mint első alkalommal. A zászlóvitel itt levő társaimtól nekem van ajánlva, s ebbeli tisztemet örömet teljesitem.

Hazámról most ismét szomorú híreket hallván, nagyon nyughatatlan vagyok stb.

Bucsánszki Bertalan.

Jelentés.

(1)

Az 1848-iki május 21-én tartott rendkívüli közgyűlés határozatairól.

A kisdedovó intézeteket M. O. terjesztő egyesület f. évi május 21-én tartott rendkívüli közgyűlésének határozatai következők; 1. Dr. Arányi Lajos, b. Sina Simon, és b. Sina Jánosné alapítókul, Szögyényi Lászlóné, Bonyhai Benjamin és Pilisy Béla rendes részvényesekül jelentetvén be, ez örvendetes tudomásul vétetett. 2. A nevelésügyi ministerhez nyújtandó folyamodás az egyesületnek országos pénzerő általi felsegélése tárgyában egész terjedelemben helyben hagyatott és elfogadtatott. 3. Stuller Ferencz ur az egyesületnek öt iven át fáradhatlan buzgalmu titkára e hivataláról lemondván a legőszintébb köszönetet fejezi ki a lelépett lelkes tisztviselő irányában a közgyűlés. 4. Indítvány tétetvén a képzőintézeti szabályok némelyikének czélszerűbb módosítása iránt az illető javaslat elkészítésével int. igazgató bizatott meg. 5. A lelépett Stuller Ferencz ur helyébe ideiglenes titkárul addig t. i. míg e tárgyban a rendes nyári közgyűlés végkép intézkedik — egyértelműleg Pilisy Béla választatott el.

Ney Ferencz,

mint helyettes jegyző.

Gőzhajók járása

1848-ik évi május 1-jétől kezdve.

Pestről Bécsig naponkint, reggeli 6 órákor, kapcsolatban Győrrel.

” Orsovára minden vasárnap, reggeli 5 órákor. Galacz és Konstantinápolyi kapcsolatban az oláh részen, és május 7- és 21-kén Odessával.

” ” minden csütörtökön reggeli 5 órákor (minden 14 napokban egyesül Galacz és Konstantinápolyal a török részen.)

B gőzösök megérkeznek Orsováról minden vasárnap reggeli 4 órákor, és minden csütörtökön délutáni órákban.

” Cittelig minden kedden és pénteken reggeli 5 órákor, le- és fölfelé Eszéken át; a kedden elinduló gőzös Szegeddel kapcsolatban áll.

B gőzösök minden vasárnap és szerdán délutáni órákban Tittől megérkeznek.

Vontatóhajók indulásai.

Pestről Bécsbe minden hétfőn és csütörtökön elindulnak; és minden szerdán és szombaton megérkeznek.

” Orsovába minden kedden elindul, és minden szerdán megérkezik.

Pest, május 1-jén 1848.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főügynöksége.

(1)

Magyar Mihál

könyvtárnál megjelent s mindenütt kapható:

Szózat az Oláhfaj ügyében.

Irta

Hatvani Imre

Ára 12 kr.

Nem kell Szerzetes rend.

Irta

Hamar Dant.

Ára. 10 kr.

(34)

Megjelenik e lap **minden este** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 KR. PP.**